

Městská knihovna v Ústí nad Orlicí

Vás srdečně zve na knihovnické lekce

Předkládáme nabídku našich literárních lekcí pro rok 2025/2026 pro 1. stupeň. Věříme, že si ze seznamu vyberete a naše spolupráce bude pokračovat i v tomto roce.

Také nabízíme možnost pravidelných návštěv knihovny pro družiny - společné čtení, předčítání, hry a další aktivity s knížkami.

Stále platí i naše nabídka pravidelného programu **Pasování na čtenáře** a to v září a první polovině října pro druhé třídy a v červnu pro první třídy. Protože se jedná o celorepublikovou akci, pasování prvňáčků na čtenáře, nabízíme možnost obou variant. Program je vystavěn na myšlence postupného stávání se rytířem. Celá akce je zakončena slavnostním pasováním.

Další akce určena prvňáčkům je **Předávání slabikářů**. Program pracuje s myšlenou zachraňování písmenkového království. Pokud se dětem podaří zachránit princeznu a království, otevře se kouzelný kufr, kde na ně čeká překvapení v podobě jejich nových slabikářů.

Pro 1. stupeň ZŠ:

(délka 120 min, kontakt na Vendulu Špryncovou na konci textu)

1. Pohádkov (přípravné a 1. třídy)

Lekce vhodná pro větší i menší kolektivy žáků, které ještě nemají velké zkušenosti se čtením a teprve s ním začínají. Náplní lekce je poslušání krátkého zmateného příběhu

a následné rozplétání všech dějových linek. Lekce je spíše klidnější, založená na poslušání, diskuzi a malování.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Literární výchova

Žák

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Komunikační a slohová výchova

ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru

ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích

2. O pejskovi a kočičce (přípravné - 2. třídy)

Drama lekce vystavěná na příběhu Jak si pejsek s kočičkou dělali k svátku dort spisovatele Josefa Čapka. Program je akčnější, vhodný pro menší i větší kolektivy dětí, které ještě nemají velké zkušenosti se čtením a teprve s ním začínají. Obsahuje práci ve dvojicích i v celé skupině. Nabízí dětem pohybové i zvukově vyjádřit emoce, rozvíjí v nich kreativitu nejen pohybovou, ale i výtvarnou a aktivní formou je provází celým příběhem.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy : Literární výchova

Žák

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Práce s drobným materiálem

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních

i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

3. Kamil neumí lítat (přípravné - 1. třídy)

Živá lekce pro větší i menší kolektivy je vytvořená podle dětské knihy Kamil neumí lítat autorky Jennifer Berne. Špaček Kamil je jiný než jeho ostatní špaččí příbuzní. Nezajímají ho klasické dovednosti, za to všechnen čas tráví v hromadě knih, ve kterých se dozvídá o životě

a zažívá dobrodružství. Pomocí pohybových i čtenářských aktivit vede lekce děti nejen k lásce ke knihám a novým vědomostem, ale i pochopení důležitosti vzájemné pomoci a ocenění individuálních dovedností jednotlivce.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Literární výchova

Žák

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Komunikační a slohová výchova

ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru

Dramatická výchova

DV-3-1-02 rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná

4. Jak se O stalo králem (2. pololetí 1. třídy, 2. třída)

Lekce vystavěná na pohádce Jak se O stalo králem od spisovatele Marka Kerlese.

S touto pohádkou si žáci procvičí písmenka české abecedy a pomocí dramatických technik zjistí, jak je důležité pochopit, že je v pořádku, když někomu jde něco, co jinému nejde a naopak. Svou roli zde najdou jak aktivnější, tak klidnější žáci. Lekce je vhodnější do většího kolektivu.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Literární výchova

Žák

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Komunikační a slohová výchova
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům
přiměřené složitosti
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru

Dramatická výchova
DV-3-1-02 rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry;
vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná

5. Astrid Lindgrenová a její hrdinové (3. - 4. třídy)

Program s prvky dramatické lekce o známé spisovatelce je rozdělen na dvě části. V první části si žáci poslechnou základní informace o samotné autorce, ve druhé části ve skupinách zjišťují informace o nejznámějších hrdinech z knih autorky. Lekce je vhodná spíše pro menší kolektivy zkušenějších čtenářů.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy : Literární výchova

Žák

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele
a podle svých schopností

Lidé kolem nás

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role
rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci
k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem
i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních
činností

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných
událostech

Komunikační a slohová výchova
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení
a zapamatuje si z něj podstatná fakta

6. Případ ztracené básničky (1. - 4. třídy)

Tato lekce má dvě varianty. První je vhodnější pro první třídu a 1. pololetí druhé třídy. Program pracuje s krátkými hrami pomocí kterých jsou žáci seznámeni s pojmy rým, verš, sloka a říkadly Josefa Lady, se kterými žáci následně individuálně pracují. Lekce je mírně akčnější, vyžaduje základní čtenářskou

zdatnost a je vhodná pro menší i větší kolektivy.

Druhá varianta lekce je vystavěná na základě básničky Náš kocourek básníka Josefa Kožíška. Nejprve se věnuje základním pojmům a pravidlům spojeným s poezií a následně pracuje s kritickým myšlením zaměřeným na obsah textu. Tato lekce je klidnější a je vhodnější pro menší kolektiv zkušených čtenářů.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Literární výchova

Žák

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

7. Etiketa (2. - 5. třídy)

Program, který pomocí modelových situací a krátkých her představí základní pravidla chování při setkání se s cizími lidmi, u jídelního stolu, ve škole, v divadle či kině i na internetu. Právě chování na internetu je věnován nejdelší čas. Lekce není čtenářsky náročná a je vhodná pro větší i menší kolektiv.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Základy práce s počítačem

Žák

ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

Člověk a jeho zdraví

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

8. Slavní ilustrátoři (3. - 4. třídy)

Tato lekce představí české ilustrátory dětských knížek a jejich nejznámější díla. Zaměřuje se na jejich výtvarný styl a objasňuje, proč jsou ilustrace tak důležité pro zážitek ze čtení knih. Součástí lekce je tvorba vlastní ilustrace. Program není čtenářsky náročný a je vhodný pro větší i menší kolektiv.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Literární výchova

Žák

ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně
i v dalších informačních zdrojích

Výtvarná výchova

VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření

a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace

9. Detektivky (3. - 5. třídy)

Interaktivní lekce využívající v malé míře i QR kódy a pro ně nezbytné mobilní telefony.

V úvodní části jsou předloženy základní informace o žánru detektivních románů. Druhá část pracuje s analytickou metodou, pomocí které se seznámí posluchači se čtyřmi známými autory detektivek a jejich nejznámějšími díly a detektivy. Program je akčnější a je vhodný pro větší i menší kolektivy.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Vyhledávání informací a komunikace

Žák

ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché
a vhodné cesty

ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách
a databázích

ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných
komunikačních zařízení

10. Po stopách Praotce Čecha (4. - 5. třídy)

Lekce, pro větší i menší kolektivy pokročilejších čtenářů, která je vystavěná na Starých pověstech českých v úpravách různých autorů. Úvodní část se věnuje vymezení pojmu

pověst. V prostřední části se žáci seznámí s obsahem a časovou osou nejznámějších českých pověstí a závěrečná část je zaměřena na srovnání současné doby s životem

představeným
v pověstech.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Literární výchova

Žák

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Lidé a čas

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

11. Bajky (4. - 5. třídy)

Lekce pracuje s Ezopovými bajkami. Součástí programu je krátká hra která vysvětlí žákům důvod zvířecích postav v bajce, čtení s porozuměním, diskuze nad významem bajek

a ukotvení postavení bajek v současné době. Lekce je klidnější, více diskuzní a je vhodná pro malé i větší kolektivy pokročilých čtenářů.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Komunikační a slohová výchova

Žák

ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta

Literární výchova

ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

12. Svět komiksu (3. - 5. třídy)

Lekce se zaměřuje na základní informace týkající se komiksu. Žáci se praktickými cvičeními a hrami seznámí s druhy bublin, důležitostí výrazu emocí i kontinuitou příběhu. Zjistí, co je největší výhodou komiksu a proč jsou tak oblíbené. Lekce je

vhodná pro větší i menší kolektivy.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Komunikační a slohová výchova

Žák

ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev

ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

13. Tradiční a moderní pohádka (2. - 4. třídy)

Cílem této klidové lekce je na konkrétních příkladech rozpoznat rozdíl mezi tradiční a moderní pohádkou, poukázat na důležitost pohádek v životě dětí i dospělých, propojení pohádek s konkrétními situacemi z běžného života. Lekce je vhodná pro větší i menší kolektivy.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Literární výchova

Žák

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Dramatická výchova

DV-3-1-02 rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná

Literární výchova

ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

14. Od Ludvíka Aškenazyho po Jiřího Žáčka (2. - 4. třídy)

Seznámení s předními autory současné literatury pro děti. Představení jejich života a stěžejních děl. Program je protkán literárními ukázkami a krátkými aktivitami. Lekce je vhodná pro menší i větší kolektivy zkušenějších čtenářů.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Literární výchova

žák

ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku

ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu

ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

15. Osobnosti regionu (3. - 5. třídy)

Program je věnován autorům Orlickoústeckého regionu, kteří svá díla věnují dětem. Formou her a aktivit se žáci seznámí se základními informacemi i zásadními díly jejich tvorby. Lekce není příliš čtenářsky náročná a je vhodná spíše pro větší kolektivy.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Lidé kolem nás

Žák

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Lidé a čas

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

16. Děťátko se narodilo (1. - 4. třídy)

Tento program s muziko technikami je vystavěný na knize Děťátko se narodilo od autora Jindry Čapka a je určen spíše pro menší kolektiv. Pojednává o malém chlapci, který se dozvěděl, že se někde narodilo dítě, které všem může pomoci a rozhodne se následovat kometu a děťátku se poklonit. Hudební nástroje pomáhají dotvořit atmosféru dlouhé cesty zimní krajinou i chlapcovy pocity při setkání s různými lidmi. Následuje krátká diskuze s reflexí zážitku. Lekce je vhodná na zklidnění a naladění se na vánoční atmosféru.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Literární výchova

Žák

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele

a podle svých schopností

Hudební výchova

HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

Dramatická výchova

DV-5-1-04 pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků

17. Jak vznikli motýli (1. - 4. třídy)

Lekce s prvky arte technik je vystavěná na příběhu z knihy Pohádky matky přírody spisovatelky Jaroslavy Lainesové. Jedná se o pohádku o síle vůle, přání a zároveň i důsledcích přání a jednání. Náplní programu je poslech pohádky, výtvarné vyjádření svých pocitů

a stěžejních příběhových bodů. Následuje krátká diskuze s reflexí zážitku. Lekce je vhodná na zklidnění a naladění se na jarní atmosféru pro větší i menší kolektivy.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Literární výchova

Žák

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Výtvarná výchova

VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností

VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

18. Jakub a hvězdy (4. - 5. třídy)

Tento klidný program s muziko technikami je vystavěný na melancholickém zimním příběhu z knihy Jakub a hvězdy autorky Renáty Fučíkové a je určen spíše pro menší kolektiv. Program pracuje s myšlenkou vlastní spokojenosti, pomoci a hlavně včasné

pomoci. Z důvodu tématu je lekce vhodnější pro starší kolektiv.

Návaznost na RVP ZV

Očekávané výstupy: Literární výchova

Žák

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Hudební výchova

HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

19. Medvěd Wrr - pátrací hra (2. - 4. třída)

Někdo nám v knihovně roztrhal knihu a máme několik podezřelých. Podaří se dětem pomocí šifer a rébusů dopadnout pachatele? Byl to krokodýl, tučňák, vlk nebo prasátko? Tato akční hra, která je inspirovaná knihou Michaela Širokého, Medvěd Wrr - Zachraň knižní svět! je vhodná pro menší kolektiv dětí.

20. Mařenčin košíček (3. - 5. třída)

Něco mezi hrou a lekcí, která byla inspirovaná knihou Magdalena Dobromila Rettigová spisovatelky Daniely Krolupperové. Žáci se seznámí s osobností Magdaleny Dobromily Rettigové a dalšími obyvateli Ústí nad Orlicí, které ovlivnila. Pomocí aktivit se žáci snaží dopátrat, kdo ukradl její tajný recept a jak doopravdy žila. Více než na obecná fakta je lekce zaměřená na její osobnost a roli v měšťanské komunitě.

21. Pandořina skříňka - hra (4. - 5. třída)

Tři hlavní antičtí bohové se opět rozzlobili na lidstvo a poslali nám Pandořinu skříňku. Někteří z bohů jsou ochotni pomoci, ovšem lidé se jim musí zavděčit. Pokud žáci splní jejich úkoly, získají snad božské klíčky k záchraně našeho života. Ve hře jsou použity úryvky z knihy Já, Zeus, a banda z Olympu od Franka Schwiegera. Tento program je vhodný pro malé i větší kolektivy.

22. Analfabeta Negramotná- hra (3. - 5. třída)

Hra založená na knize Jána Uličanského, Analfabeta Negramotná. Bětka, které se přezdívá Analfabeta chodí za školu, knihy nemá ráda a jedno z mála, co jí baví je sprejování. Jednou při bouřce se schová do knihovny, nejnenáviděnější místo na světě a začnou se dít věci. Literární postavy ožívají a Analfabeta se mění... Hra je vhodná pro menší kolektivy.

Knihovnické lekce jsou pro školy zdarma, délku lekce a téma lze přizpůsobit
Vaším možnostem a požadavkům.

Kontakt: Vendula Špryncová

737 205 228

vendula.spryncova@knihovna-uo.cz